

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Justino Sasieta Irulegi

*Azkoitia,
Gipuzkoa
(1929)*

Aurkibidea

Biografia

Errebalean jaio zen, dukearen jabetzakoa zen etxe txiki batean. Aita azkoitiarra zuen eta ama, berriz, errezildarra. Bost anai-arreba izan ziren. Miserikordian ibili zen lehenbizi eskolan eta gero Floreagan. 11 urterekin Guadalajarara joan zen ikastera eta hiru urte pasa zituen han. Alberdi anaien Bizkargi lantegian lan egin zuen. Zakuak eta abarketentzako materiala egiten zituzten. Alberdik txapel fabrika erosi zuenean, hara joan zen lanera Justino. Alberdi lantegia erre zenean, lur-saila langileen esku utzi zuten. Orduan, egur-lanean hasi ziren, Danona lantegiaren languntzarekin. Lantegia istean, Arrasatera bidali zuten Justino, Fagor lantegira, eta han egin zituen laneko azken urteak.

Zintak

AZK-067

- **Proiektua:** Azkoitiko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane
- **Data:** 2020-06-30
- **Iraupena:** 69 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

AZK-068

- **Proiektua:** Azkoitiko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane
- **Data:** 2020-06-30
- **Iraupena:** 77 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Umetako jolasak; edozein paretatan pilotan

- **Erref:** AZK-068/002
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:00:34. **Bukatu:** 00:02:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

Mutikotan "txirringola"rekin jolasten ziren. Futbolean eta pilotan ere aritzen ziren, baina orduan soka-dantzak eta "txintxerri" gehien. Neska askok jokatzen omen zuen pilotan orduan. Edozein paretatan aritzen ziren. Kontzejupea busti egiten zuten, meza zegoenean, inork pilotan egin ez zezan. Herrian zehar "se prohibe" kartel asko zegoen, pilotan jolastea debekatuz.

Transkripzioa

- Ze jolas eitten zenduen mutikotan?
- Mutil koxkorran... txirringalia. Ba al dakizu zer dan txirringalia?
- Entzunde nao, bai.
- Potie hartu ta alanbrikin ibili ta harekin Loiolaa "o lo que sea" jun. Txirringalikin.
- Bai? Loiolaiño?
- Bai. Ta oin bezela pelotan ta... pelotan ta fubolin, zea, trapo zaharrakin ta zeakin... Jolasa [...]. Ordun asko eitten zana soka-dantzak ta txintxarriñan. Gure denboran. Soka-dantzak ta txintxarriñan. Ta baitte...
- Neskak eta mutillak batera, ala aparte?
- Eee... batzutan bai. Bai hola zein, baiña bestela ez. Bestela... Pelotan-ta neska askok jardutzen zein ordun, gaur batez hamen Azkoitixen, baiña...
- Eta pelotan nun jarduten zenduen, Kontzejupin o bestela han e bai?
- Edozer paretatan. Ta dana zein, Azkoitixe zein dana beteta... Aittu: lehen oin ez dakit- Kontzejupie busti eitten zein, elizan mezie bazeon meza nausixe bazeun, pelotan ez eitteatik, busti.
- Nahitte, e?
- Iñok ez daixen ein.
- Beittu...
- Bai. Eta erderazko hitz asko: "Se prohibe", o gauze asko, pelotan, paretatan. Ez euskeraz, e? "Se prohibe".

2. Gernikako bonbardaketaren hotsa Azkoitiraino

- **Erref:** AZK-068/004
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 00:02:57. **Bukatu:** 00:03:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gernika bonbardatu zutenean, aitarekin mendian zegoen eta hango zaratak entzun zituzten.

3. Urnobietan aireplanoa erori zenekoa

- **Erref:** AZK-068/006
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:04:05. **Bukatu:** 00:05:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

Azkoitiar askok Elgoibarren lan egiten zuten. Autobusa baino merkeagoa zela eta `Mikoleta`ren kamioian joaten ziren asko. Elgoibarrera lan bila joan ziren batean aireplanoa ikusi zuten erorita Azkarate gainean, Urnobietan. Logro`oko baseko aireplanoa omen zen. Gogoan du hildakoak Azkoitiko udaletxera eraman zituztela gero.

4. Leopoldo eta Trino Hurtado de Mendoza

- **Erref:** AZK-068/008
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:05:58. **Bukatu:** 00:06:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Leopoldo Hurtado de Mendozak bi seme zeuzkan: Leopoldo eta Trino. Trino laguna zuen Justinok.

5. Lanera bizikletan; herriko txirrindulariak

- **Erref:** AZK-068/010
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:08:08. **Bukatu:** 00:10:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Aisia » Kirola » Txirrindularitza

Laburpena:

Garai baten jendea bizikletan asko ibiltzen zen. Azpeitira hogeitaz lagunekoa taldea joaten ziren, lanera. Ahal bazen, kamioiren bati helduta. Bi buelta egiten zituzten egunero lantegira, bi pezeta bakarrik jasotzeko. Txirrindulariak ere baziren herrian: Luis Gabino eta Santi `Luziano`. Behin Luzianori nola kontatu zioten bere semea lasterketan azkena zihoala.

6. Langileen greba eta "lockout"a Bizkargi lantegian

- **Erref:** AZK-068/012
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:10:28. **Bukatu:** 00:12:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

- Politika » Gerra aurea » I. Mundu Gerra (1914-1918)

Laburpena:

Aitak kontatzen zuen I. Mundu Gerra sasoian trintxeretarako lur-zakuak egiten zituztela Bizkargi lantegian. Asteren batean urrearekin ordaindu omen zituzten zakuak. Langileek greba egin zuten orduan. Orduko sindikatuak: UGT, CNT eta "Amarilluk", azken hau nagusien alde egiten zuena. Hasieran sindikatuak ordaintzen zieten langileei, baina dirua gastatu zenean, nagusiak itxi egin zuen lantegia; "lockout". Orduko kontuak.

7. Lantegietako nagusiek ekarri zituzten guardia zibilak herrira

- **Erref:** AZK-068/013
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:12:50. **Bukatu:** 00:14:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

<p>Garai batean Azkoitian ez zegoen guardia zibilik; Arroan egoten ziren. Greba sasoian, Intxausti eta Bizkargi lantegietako nagusiek kuartela egin zieten guardia zibilei (gaur egungo Guardia kalean) eta orduan etorri ziren herrira. Gogoan du tiroketak ere izaten zirela grebetan. Guardiaren prozesioetan ere parte hartzen zuten.</p>

8. Bizkargi lantegia; oihalgintzako aurrerapenak

- **Erref:** AZK-068/016
- **Iraupena:** 0:02:58. **Hasi:** 00:15:22. **Bukatu:** 00:18:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ehungintza, oihalgintza

Laburpena:

<p>Bizkargi lantegian zakuak eta abarketak egiteko materiala egiten zen (haria, oihala, trentza...). Gerra sasoian ez zegoen dirurik pitazko zakuak egiteko eta espartzuarekin hasi ziren. Bera ezkondu zen sasoian, lantegia berritzea pentsatu zuten eta Ingalaterratik makina berriak ekarri zituzten, pita egiteko. Oihalgintzan egon ziren aurrerapenak azaltzen ditu.</p>

9. Bizkargiko kotoi fabrika itxi egin zuten

- **Erref:** AZK-068/017
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:18:20. **Bukatu:** 00:19:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ehungintza, oihalgintza

Laburpena:

Bizkargi lantegiaren alde batean haria egiten zuten. Baina kalitate txarreko kotoia ekartzen omen zuten eta itxi egin behar izan zuten azkenean. Gero txapelak egiten hasi ziren han.

10. Jose Mari `Kastillanua´

- **Erref:** AZK-068/019
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:19:38. **Bukatu:** 00:20:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Gaitzizenak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

`Urtain´en osaba Jose Mariren inguruko anekdota: zergatik esaten zioten Jose Mari `Kastillanua´.

11. Oihalgintzako lantegien arteko harremana; materiala Indiatik

- **Erref:** AZK-068/020
- **Iraupena:** 0:03:42. **Hasi:** 00:20:28. **Bukatu:** 00:24:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ehungintza, oihalgintza

Laburpena:

Bizkargi lantegirako materiala (kotoia eta pita egiteko jutea) Indiatik etortzen zen. Lantegietako nagusiek prezioak adostu egiten zituzten, konpetentziarik egon ez zedin. Intxausti lantegia itxi zeneko kontuak. Oihalgintzako lantegiek trusta osatzen zuten eta Intxausti lantegiak diru asko jaso zuen handik, istearren. Diru harekin kotoi fabrika jarri zuten gero. Alberdik Sevillako Dos Hermanas-en zeukan beste lantegi bat eta hura hango ganaduzale bati saldu zion.

12. Alberdi edo `Gaztan´ familiaren kontuak

- **Erref:** AZK-068/022
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:25:31. **Bukatu:** 00:26:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

´Gaztan ´en (Alberdi) jauregiak Zarautzen. Bere lurretan arrapala egiten uztearren, dirua jaso omen zuen. Esaten zuten Alberditarren aita Hurtado de Mendozaren lantegian aritu zela lanean, mekaniko gisa, eta han lanbidea ikasi ostean ireki zuela Alberdi (Bizkargi) lantegia.

13. Azkoitiko lurak noraino? Munategi eta "Bentazixo"

- **Erref:** AZK-068/024
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:28:02. **Bukatu:** 00:29:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Herri-lurak eta lur pribatuak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Dukearen (Granada de Egako dukea) administratzaileak jasotzen zituen haren errentak. Loiolako basilikan leku berezia zuen dukeak. Azkoitiko lurak Loiolaraino iristen zirela esaten omen zuen. Munategi baserria non zegoen. Hango familia gaur egun Munategi esaten zaion etxera joan zen bizitzera, baina lehen "Bentazixo" esaten zioten etxe hari, benta zegoelako bertan.

14. Dukearen lurretatik Azkoititik Zarautzeraino

- **Erref:** AZK-068/025
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:29:41. **Bukatu:** 00:31:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

<p>Dukearen (Granada de Egako dukea) administratzaileak jasotzen zituen haren errentak. Ondoan biltegia zuen eta opariz beteta egon ohi zen (artoa, baba...). Jendeak esaten zuen Azkoititik Zarautzeraino joan zitekeela dukearen lur-sailetatik. Inguruko baserri asko harenak ziren. Gerora, baserritar askok baserria erosteko aukera izan zuten. Irizarko jaunaren jabetzak.
`Trokotxo´.</p>

15. Rekalde etxea karta-jokoan irabazitakoa

- **Erref:** AZK-068/026
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:31:46. **Bukatu:** 00:33:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Errezil´ek Rekalde etxea karta-jokoan irabazi zuela kontatzen du. Errezilenekoek zalgurdiak zituzten, jendea garraiatzeko. Etxearen jabeak zorrak zituen eta etxea jokatu omen zuen karta-jokoan; eta galdu. Xabier Arzallus etxe horretan jaioa dela dio. Hango familiaren inguruko pasadizoa.

16. Lur-sail baten salerosketaren gorabeherak

- **Erref:** AZK-068/029
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:35:24. **Bukatu:** 00:37:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak

Laburpena:

Bizkargi lantegia erre zenean, 600 metro karratuko lur-saila erosi zioten Silberiori, Zubillaga ondoan, lantegi berria egiteko behar zutela eta. Gartziak lur-sail hura behar zuela esan zien, baina ezin zuten saldu, eskrituretan lur-sailaren erdia era altruistan eskuratu zutela jartzen zuelako. Orduan, desjabetze gisa egin behar izan zuten. Bera ibili zen Agustin Cuenderi laguntzen salerosketan.

17. Txapelak nola egiten zituzten txapel fabrikan

- **Erref:** AZK-068/031
- **Iraupena:** 0:03:45. **Hasi:** 00:37:38. **Bukatu:** 00:41:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ehungintza, oihalgintza
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Txapel fabrikan txapelak nola egiten zituzten. Lehenbizi, artilea kardatu. Gero, beste makina batek haria egin eta bihurritu. Zaharkitutako makinak zeudela lantegian dio. Txapela egiteko prozesua azaltzen du: ehundura "batandu" eta manta antzekoa nola bihurtzen zen, forma nola ematen zitzaion, tindatzea... Bertan lan egiten zuten zenbait pertsona izendatzen ditu. Dirua galdu egiten zuten txapelekin.

18. Txapelgintzaren inguruko kontuak

- **Erref:** AZK-068/032
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:41:23. **Bukatu:** 00:43:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ehungintza, oihalgintza
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Garai batean, oihalarekin gertatzen zen antzera, txapelak ere urak hartzen zituen, bustiz gero. "Inpermeabilizazioa" asmakizun handia izan zela dio. Txapelak fabrikari bertan tindatzen ziren. Normalean beltzak egiten zituzten. Batzuek txapelaren ertzean larrua jartzea nahi izaten zuten. Forrua jartzen zitzaion gero, izenarekin. Eskuz egiten zen lan gehiena. Emakumezkoak aritzen ziren batez ere. Gero, emakume haietako asko oihalgintzara bideratu zituzten.

19. Txapel lantegian gizonezko gutxi

- **Erref:** AZK-068/033
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:43:15. **Bukatu:** 00:44:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ehungintza, oihalgintza
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Txapel lantegian ez ziren 40 langilera iritsiko. Gizonezko gutxi zegoen; nortzuk ziren eta bakoitzak zer postu zuen azaltzen du. Julian 'Enbortxo' zen txapel fabrikako arduraduna. Gainontzeko langileak emakumeak ziren.

20. Emakumezko asko oihalgintzan

- **Erref:** AZK-068/034
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:44:28. **Bukatu:** 00:46:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ehungintza, oihalgintza
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Bere ardurapean oihal-lantegian lanean ibili ziren emakumeak. Bi-hiru gizonezko kenduta, beste guztiak emakumezkoak. Bizkargi lantegian, berriz, bietatik asko. Oihalgintzan edo zakuak egiten emakumezkoak egoten ziren, baina trentzak egiten edo haria egiten gizonezkoak.

21. Juaristi, Azkoitiko lehenengo burdina-fabrika

- **Erref:** AZK-068/036
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:47:06. **Bukatu:** 00:48:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Burdingintza

Laburpena:

Azkoitiko lehenengo burdina-fabrika Juaristi izan zen. "Azule" esaten zioten, bertako langileen arroparengatik. 1000 pezetako soldata zutela esaten zen. Langileren bat nahi baldin bazen, hango soldata eskaini behar.

22. Txapel lantegiek dirua galdu

- **Erref:** AZK-068/040
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:51:32. **Bukatu:** 00:53:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ehungintza, oihalgintza
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Dozenaka saltzen ziren txapelak, forrua jarrita eta ondo plantxatuta. Lanik gehiena eskuzkoa izaten zenez, ez zen dirurik irabazten. Tolosako Elosegik ere dirua galtzen zuen, baina lantegia leku onean zegoen eta lur-sailaren balioak salbatzen zuen. Burgosko Pradoluengo herrian ere egiten ziren txapelak. Txapelaren erabilera gainbehera joan zen.

23. Txapelaren gainbehera

- **Erref:** AZK-068/042
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:53:42. **Bukatu:** 00:54:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Bere sasoian jada gazteek ez zutela txapelik erabiltzen eta hortik etorri zela txapelaren gainbehera dio. 40 urte ingururekin edo behin ezkonduetakoa hasten omen ziren txapela janzten. Aurrekoek gehiago erabiltzen zuten. Era desberdinetako txapelak hasi ziren gerora, baina ordurako txapelak egiteari utzita zeuden.

24. Gaztetan erromerietara; baltseoan egiteko debekua

- **Erref:** AZK-068/046
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:55:49. **Bukatu:** 00:57:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Gaztetan inguruko erromeria guztietara joaten ziren. Martirieta auzoan jaiero egoten zen erromeria eta Madariagan ere bai. Horrez gain, Pazkoak, Elosuko

jaiak, Aittolako gurutzeko eguna... Oinez joaten ziren hasieran; gerora kotxean. Baltseoan egiten zuena kongregaziotik botatzen zuten. Aizpurutxon zati bat Bergarakoa da eta alderdi hartan egiten zuten baltseoan, han ez zegoen debekurik eta.

25. Garai batean identifikatzeko dokumenturik ez

- **Erref:** AZK-068/048
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:57:05. **Bukatu:** 01:00:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Euren sasoiko gauza aldrebes bat identifikatzeko dokumentaziorik eza zela dio. Tarragonako unibertsitatera zihoan batean dokumentazioa eskatu zion poliziak trenean eta kongregazioko txartela eman zien. Garai batean nonbaitera joan behar zenerako, zedulak izaten ziren, identifikatzeko, baina ez zuten argazkirik. Zedula elkartrukatu zuten batzuen inguruko pasadizoa. Bere lagunak Iruñera joan zireneko pasadizoa ere kontatzen du. Guardia zibilek eskuak begiratu zizkieten eta ea zer lanbide zuten galdetu.

26. Mutikotan fruta-arboletatik lapurretan

- **Erref:** AZK-068/051
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 01:01:00. **Bukatu:** 01:02:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendiko bilketak

Laburpena:

Mutikotan txermenak lapurtzen ibiltzen zen. Gogoan du Urrategiko Amabirjinaren koroazio egunean lagun bart eta biak Irizar jauregiaren aurreko piku arbola gainera igo eta erdi-erditik apurtu zela. Kale aldera ez ziren joaten, dirurik ez zuten izaten eta; beti mendirantz, ea zerbait harrapatzen zuten. Gerra sasoiaren eskola gabe egon ziren.

27. Ezkurak batzen, gero irinarekin nahasteko

- **Erref:** AZK-068/052
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 01:02:33. **Bukatu:** 01:04:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendiko bilketak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Errekalde azpian Apasagasti baserrikoen harizti handi bat zegoen. Oso perretxiko leku ona ei zen. Ezkur sasoian, ezkurak batzen zituzten eta Aranburuk kiloko ordaintzen zien. Ezkurak birrindu eta irinarekin nahasten zituen. Euria zenean, zakua hartzen zuten burutik behera, bestelako estalkirik ez zegoen eta. Kale aldera ez ziren joaten, ez zuten dirurik izaten eta.

28. Ibaira, ahate arrautzak harrapatzera

- **Erref:** AZK-068/056
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 01:06:46. **Bukatu:** 01:07:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

Plaza Berriaren barren aldean Cuenderen etxea zegoen. "Aberketeria" zeukan etxe azpian eta ukuilua ere bai. Ahateak edukitzen zituen eta ibaira jaisten ziren. Baina, ur handia zenean, ahateak ezin izaten ziren igo eta ibaian geratzen ziren, Justinoren etxe aurrean. Orduan, Errebaleko beste zubitik ibaira jaitsi eta ahate arrautzak harrapatzen zituzten.

29. Herriko zakarrak Mataderiko presara

- **Erref:** AZK-068/057
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 01:07:49. **Bukatu:** 01:08:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Ingurugiroa » Zaborren kudeaketa

Laburpena:

Herriko zakarrak batu eta Mataderiko presara botatzen ziren egunero. Geroago Jauregi baserri inguruan zakarrak erretzeko labea jarri zuten, baina, antza denez, ez zuen funtzionatu.

30. Presa eta osinetan igerian

- **Erref:** AZK-068/058
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 01:08:58. **Bukatu:** 01:10:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekek eta uretako jolasak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Mutikotan Mataderi inguruan ibiltzen ziren igerian, Ugarte aldera zegoen osinean. Baina Azkoitiko igerileku onenak Altzibarko eta Landakandako presak ziren. Presen inguruko kontuak.

31. Gaztetako ibilerak; neska-laguntzeak

- **Erref:** AZK-068/062
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 01:11:39. **Bukatu:** 01:13:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Gaztetako ibilerak. Erromeriara joan eta gero oinez itzuli behar. Neska-laguntzen inguruko kontuak. Behin Bravo autobus gidaria Madariagara joan omen zen Elgoibarrera joan beharrean.

32. Ogerlekoarekin egun osoko gastua; kiloko ogia pezeta baten

- **Erref:** AZK-068/063
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 01:13:12. **Bukatu:** 01:14:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Ekonomia eta industria » Txanponak, diru-kontuak

Laburpena:

Garai batean Goiko taberna zen Azkoitiko taberna famatuena. Hango nagusiak, Txominek, egun guztikoak (bazkaria, edatekoa...) ematen zizkion jendeari ogerlekoaren truke. Txomin alkate izan zeneko esaera. Kiloko ogia pezeta batean zegoen Justino mutikoa zenean. Bizkargi lantegiko soldata.

33. Tabernetako ohiturak; lau lagun edalontzi batetik

- **Erref:** AZK-068/065
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 01:14:43. **Bukatu:** 01:16:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

<p>Agustin Baztarretxek bodega eduki zuen Plaza Berrian. Lau lagunek edalontzi batetik edaten zuten, txandaka. Adineko gizonek, lanetik irtendakoan, litro erdi edo litro bat ardo hartu eta mahaian eserita pasatzen zuten arratsaldea, kontuak esanez. Ardoa asko edaten zen orduan. Kafea gutxi. Sagardoa Aldazabal tabernan bakarrik.</p>

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com